

Dezvoltarea Capacității Instituționale pentru Programul privind Incluziunea Socială a Romilor

Grant IDF Nr. TF055352

APROB
Președintele Agenției Naționale pentru Romi

Secretar de stat
MARIEA IONESCU

RAPORT

“S.O.S. - Comunitățile tradiționale (“premoderne”) rome în confruntarea cu riscurile integrării europene și (post) modernității”, politici de incluziune aplicate în comunitățile tradiționale (semi) nomade de romi.

Intocmit de
GEORGETA JURCAN

Data: 18 octombrie 2006

Locul: Sintești

I. DATE GENERALE:

- ❑ Al patrulea seminar a fost organizat și desfășurat în luna octombrie de către Guvernul României – Agenția Națională pentru Romi, Consiliul Local și Primăria Comunei Vidra în parteneriat cu organizația Than Rromano – Asociația Rromilor Căldărari (nomazi)
- ❑ SCOP: Analiza politicilor de incluziune aplicate în comunitățile tradiționale (semi) nomade de romi și a mecanismelor de finanțare de la bugetul de stat
- ❑ MOD DE LUCRU: interactiv

II. SINTEZA DISCUȚIILOR

- ❑ Lucrările seminarului au fost deschise de d-na **Mariea Ionescu**, Președintele Agenției Naționale pentru Romi
- ❑ Seminarul s-a desfășurat pe două secțiuni:

Prima parte

- Lucrările seminarului s-au desfășurat în plen accentul fiind pus pe analiza Comunităților tradiționale (“premoderne”) rrome în confruntarea cu riscurile integrării europene și (post) modernității”. Au fost abordate teme precum egalitatea, dreptul cutumiar și drept civil - interacțiuni controversate (romanipen, kris, căsătorii pretimpurii, acte de identitate și stare civilă)
- A fost prezentată Șatra Sintești în date și cifre, o atenție deosebită fiind acordată atât sănătății cât și igienei în ansamblul ei. Igienizarea socială și igiena personală, bolile deprivării, au fost teme abordate cu interes subliniindu-se atât realizările cât și problemele cu care se confruntă populația locală
- Revalorizarea și reconversia meseriilor tradiționale – inovații, reglementări, blocaje au constituit o temă care a determinat exprimarea unor opinii care au adus în discuție exemplificări practice care pot ajuta concret comunitatea tradițională
- Educația preșcolară și educația școlară a adulților, noile provocări și tendințe în domeniu au fost abordate de către specialiștii prezenți
- Locuirea - o problemă națională - caz special al populațiilor (semi) nomade a adus în discuție importanța operaționalizării procesului de rezolvare printr - o abordare complexă.

Partea a doua

A doua secțiune a lucrărilor s-a desfășurat pe 4 ateliere abordându-se detaliat teme precum Sănătatea, Educația, Egalitatea de șanse și Locuirea

Reprezentanții autorităților centrale cu responsabilități definite pe fiecare dintre cele patru domenii au prezentat oportunitățile și obstacolele implementării politicilor de incluziune în comunitățile de romi.

SĂNĂTATE

- ❑ O problemă privind sănătatea o reprezintă și faptul că majoritatea romilor nu sunt asigurați din punct de vedere medical și trebuie făcute demersuri pentru obținerea calității de asigurat.
- ❑ Informarea, sensibilizarea populației pentru respectarea normelor de igienă, un accent deosebit fiind pus pe acceptarea vaccinărilor copiilor și depistarea timpurie a bolilor, a infecțiilor și a epidemiilor.
- ❑ Autoritățile de Sănătate Publică au responsabilitate majoră în implementarea programelor de sănătate. O importanță majoră la nivel local o au mediatorii sanitari.
- ❑ Trebuie accesate fondurile necesare pentru implementarea unor programe durabile de sănătate la nivel local, o necesitate primordială este ca mediatorii sanitari să poată fi angajați în Birourile Serviciilor de Asistență Comunitară din cadrul ASP-urilor.
- ❑ Elaborarea standardului ocupațional pentru ocupația de mediator sanitar va permite furnizorilor autorizați de formare să deruleze cursuri de formare unitare.
- ❑ Educație continuă pentru toate categoriile de vârstă.

LOCUIRE

- ❑ Nevoile de locuire ale romilor trebuie incluse în bugetele locale.
- ❑ Împroprietărirea romilor va determina rezolvarea mai multor probleme: acte de identitate, acte de proprietate, angajări, asigurări medicale, școlarizare, legalitate etc.
- ❑ Întărirea parteneriatului dintre autoritățile locale și MTCT prin implementarea unor programe comune de locuire în toate satele și toate comunele.
- ❑ MTCT are programe pentru persoane defavorizate dar asta nu înseamnă că are programe doar pentru romi ci și pentru comunitatea defavorizată în ansamblul ei.

EDUCAȚIE

- ❑ Se dorește dezvoltarea unor proiecte sociale și educative pentru comunitățile rome.
- ❑ Mediatorul școlar este angajatul autorității locale.
- ❑ Cel mai mare rol îl au Consiliile județene sau Consiliile locale și este nevoie de parteneriate cu aceștia pentru angajarea specialiștilor romi. În acest sens, trebuie organizate reuniuni județene.
- ❑ Important este să fie cuprinse, în bugetul local, fonduri pentru programele educative destinate romilor.
- ❑ Înființarea unor clase de liceu care să funcționeze în cadrul școlilor generale comunale.
- ❑ Crearea unor grădinițe pentru copiii romi astfel încât mamele să poată lucra sau studia.
- ❑ Înființarea unor școli de vară pentru persoanele fără studii.
- ❑ Derularea programelor educaționale “Șansa a doua”.

MUNCĂ

- ❑ Redescoperirea meseriilor tradiționale și elaborarea standardelor ocupaționale pentru ocupațiile pe care le practică romii.
- ❑ Dezvoltarea unor programe de calificare pentru ocupațiile cerute pe piața muncii.
- ❑ Programe de informare cu privire la drepturile și obligațiile angajatului și angajatorului, cursuri de calificare și recalificare.
- ❑ Informare cu privire la oportunitățile oferite de Legea 416.
- ❑ Să existe și programe pentru activități antreprenoriale.

- ❑ Colaborarea cu poliția să fie permanentă pentru a se evita escaladarea conflictelor între etnii.

IV. Concluzii:

- ❑ ANR are rol de catalizator.
- ❑ Mesajele adresate membrilor comunității romi trebuie să fie simple, axate pe nevoi și pe înțelesul tuturor dar, cel mai important este ca să fie transpuse în practică nu doar să rămână la nivelul discursurilor politice.
- ❑ Întărirea colaborării între toți actorii implicați pentru a dezbate teme de interes general și particular la care să participe: ANR, Bulibașa, Primăria, Partidele romilor, Comunitățile de romi, Comunitățile majorității populației, ONG-urile
- ❑ Impulsionarea comunităților de romi pentru a deveni mai active și să se implice concret nu doar să aștepte fonduri și intervenții din partea guvernului.

V. Recomandări:

- ❑ Dezvoltarea unor programe la nivel național cu scopul atragerii surselor de finanțare de la bugetul de stat.
- ❑ Elaborarea unor programe complexe la nivel național având ca scop schimbarea mentalităților romilor. (căsătoriilor timpurii, refuzul vaccinărilor, refuzul de a-și trimite copii la școală, exploatarea prin muncă a copiilor).
- ❑ Înființarea unor puncte de informare și consiliere în localitățile în care există mari comunități de romi.
- ❑ Crearea unui mecanism de dezvoltare durabilă care să pună în practică politicile publice elaborate de ANR și care să includă și crearea unui sistem de finanțare , permanent, surse interne și externe.

Întocmit de

GEORGETA JURCAN